

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 179.

Tolvte Session.

75de Møde.

Tirsdagen den 29de Januar Kl. 6½ Aften.

(Forsat).

**Ministeren for Kirke- og Under-
væsningsvæsenet** (forsat): Hvis den
ærede Rigsdagsmand ikke opfatter Bestemmel-
sen saaledes, saa troer jeg ikke, han er inde i
Lovforslaget, thi efter en modsat Opfattelse
ville alle Bestemmelserne i den hele Lov blive
betydningsløse. Det er Betydningen af den
hele Række af Bestemmelser, der findes i denne
Lov, at de fastsætte Kirkeeierens Forpligtelse
ligeoverfor Kirken, i Henhold til de alminde-
lige Udtryk i § 3, hvor der staaer, hvad Syn-
net skal vaage over, hvorefter det da i det
Følgende nærmere bestemmes, hvad det er.
(Brok: Og Domstolene!) Ja, den ærede
Rigsdagsmand nævner Domstolene. Det er et
meget urigtigt og upassende Sted, han nævner
dem paa. Nænt bortset fra, at det er en Afbrydelse
i min Tale, er det upassende, thi der er ganske
dist givet Domstolene Indblydelse i Loven, men
aldeles ikke med Hensyn til Bedømmelsen af
disse Spørgsmaal. Naar denne Lov siger, at
det er en Forpligtelse for Kirkeeieren at sørge
for, at Kirken er saa rummelig, at den afgiver
bequem Plads for Sognets Kirkegjængere, saa
vil der ikke være nogen Ret her i Landet, der
vil driste sig til i sin Dom at gaae ud fra en
anden Forudsætning. Det er Betydningen af,
at det staaer; det kan ikke nægtes. Den, der
kjender det Mindste til denne Lov, kan ikke
have den mindste Tvivl herom, og der har

under hele Forhandlingen her, hvor Sagen har
været Gjenstand for en vidtløftig Forhandling,
ikke været den fjerneste Tvivl herom. Alle
have været enige herom. Det er først ved
denne Sags 7de Behandling, at den ærede
Rigsdagsmand nu har faaet det ud af Lovfor-
slaget, som han saaer deri. Der skulde en 7de
Behandling til, før at der kunde opstaae Tvivl
om, hvorledes dette skulde forstaaes. Udvalget
og jeg have været aldeles enige om, hvorledes
dette Udtryk maatte forstaaes, at enhver Kirke
skal være saa rummelig, at der kan være be-
quem Plads for Sognets Kirkegjængere. Naar
der saa i det Følgende er sagt, at Domstolene
afgjøre Sagen, da er jo Afgjørelsen af dette
Spørgsmaal ogsaa efter det oprindelige Lov-
udkast henblikst til Domstolene, og den ærede
Rigsdagsmand vil see, at saaledes som det blev
gjort gjældende under Forhandlingerne her,
fremhævede jeg udtrykkelig, at det var det,
man havde tænkt paa ved at sætte det ind i
Loven. Naar nu § 4 affattes, som den her
foreligger, fastsætter den ikke, at denne Udvi-
delse af Kirken er en Forpligtelse, der paahvi-
ler Kirkeeieren; men den siger udtrykkelig, at
det skal være forbeholdt Domstolenes Paakjen-
delse. Det er den væsentlige og store Forskjel,
og det kan der ingen Tvivl være om. Men
saa er der tilføjet, idet denne Tvivl er ladet
aaen — det kan jo være, at Domstolene ere
af en Mening, der er modsat Administratio-
nens — saa er der givet Kirken et Tilfagn
fra Staten, at den ved sin Lov vil sørge for
det, og et saadant Tilfagn kan Kirken meget
godt trænge til. Jeg skal endnu blot berøre,
at der med Hensyn til det Sted, som den